

Patkószög és negyven százalék

Igen kurrens cikk manapság a közvélemény-kutatási eredmény, akár csak a hetvenes években karácsony előtt a banán... Bár ez a hasonlat sántít, elvégre nem emlékszem olyan szabadon kószáló örültre, aki a pállott-langy Kádár-korszakban, ha szert tett télvíz idején egy kilónyi déligyümölcsre, kiállt volna a Blaha Lujza térre, és cekkerét lengetve emígyen kiáltott volna: „Ide nézzetek, emberek, mert ilyet még nem láttatok!”

Nos, napjainkban, legalábbis szűk egy hete, igen-igen felértékelődött a különféle Ipsosok és Centrumok grafikonjainak értéke. Viszik is, mint a cukrot, eleddig az eltelt bő egy esztendőben néhány politikai napilap és a közszolgálati tévé közölt ilyen adatokat alkalomszerűen, most még az amúgy könnyed hangvételű kereskedelmi csatorna (Esmeralda, Paula és Paulina, Meri vagy nem meri?...) is bő terjedelmet szentelt nekije.

Hogy miért e nagy közéleti lelkesedés? Ha én azt tudnám! Mindenesetre annyi bizonyos: a neves intézmények ezúttal majd másfél esztendő múltán azzal rukkoltak elő, hogy biz' jó két-három százalékkal népszerűbb az MSZP, mint a Fidesz! A két dolog között persze nincs összefüggés, nyilván véletlenül alakult így, ne is vizsgáljuk tovább az RTL Klub hirtelen jött fokozott érdeklődésének okait...

Inkább maradjunk a fenti (s mint bevallottam, nem túl találó, hisz a helyzet sokkal röhejesebb!) banánpéldánál. Ugyanis Kovács László bizony ott áll a téren, és rázza-rázza a cekkert, mint a süket a csengőt. A pártelnök jó ideje már többet tölt tévéstudiókban, mint a Köztársaság téri székházban, és riportertől függetlenül gombnyomásra meséli a szocialisták múlt esztendei sikertörténetét, az „agresszív Fidesz” és a „pökhendi Orbán” meséjét és azt, hogy immár feketén-fehéren kiderült: „a becsapott választók végre öntudatukra ébredtek”...

Kovács László persze nem olvashat mindent, amit meg olvas, azt vagy megjegyzi, vagy nem, elvégre neki sem káptalan a feje! Ezért aztán – illő tisztelettel – én is emlékeztetném egy felmérés eredményére. Nem is volt oly rég, július elején, amikor az egyik nagy intézet azt vizsgálta, egy esztendővel a választások után milyen lelkesedéssel ölelte a keblére a nép demokratikusan választott vezető kormánypartját. Tanulságos statisztika volt, annyi szent! 1991-ben az MDF 32 százalékon állt, '95-ben az MSZP (az „áldott emlékü”, sohasem létezett Bokros-csomag után) 28 százalékon. 1999 kora nyarán a Fidesz 41 százalékot tudhatott magáénak. Azt is megmutatták azok a furmányos görbék, hogy eleddig minden vezető kormánypart népszerűsége megbízhatóan zuhant az első esztendőben, az MSZP példának okáért választóinak majd' felét elvesztette. A Fidesz – a júliusi adatok szerint – jó néhány százalékkal meg is fejezte az egy évvel korábbi eredményét. Ebből kiderül: hülye egy nép vagyunk, hisz Kovács László megmondta: a kisemberek tönkremennek, a kormány agresszív, Orbán Viktor nem tárgyal, mindenkit maga ellen fordít...

De fordítsuk komolyra a dolgot. Ez a történet ugyanis nem csupán Kovács Lászlóról és az MSZP-ről szól, hanem Orbán Viktorról és a Fidesz kommunikációs szakembereiről is. Tizenhat hónap múltán nekik is rá kellene jönniük, hogy az eddig alkalmazott módszer nem vált be.

Kezdetben úri gesztusnak tűnhetett, hogy ne emlegessük az előző kormány tagjainak dicstelen múltját, ne kommunistázzunk, ha nem muszáj, ne reagáljunk az ellenzék olykor nemtelen vádjaira... Úri gesztus volt, nem vált be, illene újragombolni a kabátot. Hisz azóta **Eörsi István** gondolkodás nélkül továbbra is különféle alvilági diktátorokhoz hasonlítja a miniszterelnököt, az MSZP lakossági fórumain hódít a Meciar–Orbán párhuzam, Kövér Lászlót – ha egy mód van rá – lefasisztázzák, és dr. Veér András, Horn Gyula egykori tanácsadója gond nélkül közölheti országgal-világgal: a jelen kormányban több az egykori MSZMP-tag, mint az előzőben (pszichiáter az istenadta, így még attól sem kell félnie, hogy beutalót kap a Hárshegyre!).

Az ászpóker mindig gyengébb, mint a colt! – ez egy régi vadnyugati arany szabály, amit érdemes lenne a Lendvay utcában is észben tartani. Régi, megrögzött szokásom, hogy szűkebb pátriám, a horányi kávéházi törzsasztal példáit emlegetem. Ezúttal sem teszek másképp. A minap Imre, a szakszervezeti vezető huppant le mellém. Rövidest megosztotta velem, hogy ő Sándor László mellett voksolt, elvégre az MSZOSZ elnöke tagja volt a Postabank felügyelőbizottságának, s ami jár, az jár... Amúgy is – így Imre –, Orbán apja egy szakajtónyi bányát vásárolt a „székházpénzből”, úgyhogy örüljön, hogy él. De már nem sokáig – ezt is Imre mondta –, hisz két év hét hónap múltán (ilyen pontosan számon tartja Imre) a miniszterelnök csúfosan távozni fog. Engem sajnált az Imre (rendes, konzolidált ember, a kutya nem gondolná, hogy ilyen ötletei vannak), mondván: kár, hogy akkor mindenkit elsőpörnek majd az útból, akinek bármi köze volt „ezekhez”, többek között a Napi Magyarországot is, pedig engem szeretett, jó haverok voltunk...

Én nem haragszom Imrére, ha újra leül, újra elvitatkozunk majd, sört is iszunk, elvégre ez így dukál. Mert nem ő a hibás. Az átlagember nem kötelezhető arra, hogy tudja: a székházügy már a múlté, a bíróság jogerősen döntött, és kiderült, a fordítottja sem igaz annak, amit bizonyos politikusok ez ügyben mondtak. De – és ez a lényeg – Kovács László a jövő héten is bemegy majd a tévébe, és elmeséli, hogy a 28 százalék sokkal több, mint a negyven...

A közvélemény-kutatások kovácsi magyarázata lehet röhejes, lehet olcsó, de a polgári kormány illetékeseinek sem szabadna elfelejteni a régi angol mondást: „A szög miatt a patkó elveszett, a patkó miatt a ló elveszett, a ló miatt a lovas elveszett, a lovas miatt a csata elveszett, a csata miatt az ország elveszett!” Senkinek ne legyen kétsége afelől, hogy Kovács László és szűkebb-tágabb körei minden szögre különös precizitással oda fognak figyelni...

Galsai Dániel